



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 20. De Codicibus sacrarum precatationum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

Niniven magnam. Jacobitæ à quodam Jacobo Syro Dioscori sectatore nomen acceperunt, suntque dispersi per civitates, & oppida Syriæ, Mesopotamiæ, & Babyloniam. Horum Ecclesia Patriarchalis est in Mesopotamia extra civitatem Mardim in Monasterio Zafran. Verum Patriarcha residere solet in civitate Caramit, ut testatur Thomas à Jesu lib. 7. de Conversione omnium gentium procuranda. Alii sunt in Persia, & India Orientali solo nomine Christiani, qui se Christianos S. Joannis Baptistæ nuncupant, sed hi nullum Officium recitant, carentque forma, & materia legitima Sacramentorum. In Indiis item Orientalibus in Provincia Malavar propè insulam Zeilan est alia natio Christianorum, qui dicuntur Christiani S. Thomæ. Hi olim Archiepiscopus ex Armenia habuerunt, qui lingua Syriaca divina Officia ritu Armeno celebrabant, quo idiomate etiam nunc utuntur. Ideo qui sacris initiari volunt, præter communem regionis linguam, etiam Syriacam, ut nos Latinam, ediscunt.

§. XX.

De Codicibus sacrarum Precationum.

I. **C**ODICES divinatorum Officiorum, sive, ut loquitur Vigilius Papa *epist. 1. ad Eutherium*, Canonice precis textus apud Græcos multi sunt. Psalterium in 20. Cathismata divisum, ut supra dictum est. Lectiones veteris, & novi Testamenti; Triodium, in quo sunt Canones trium Odarum, quæ tempore Quadragesimæ recitantur. Pentecostarium, in quo sunt Officia à die Paschatis usque ad Pentecosten. Menæa in 12. tomos divisa, quot sunt menses, & continent Officia Sanctorum. Menologium, in quo nomina Sanctorum, & vitæ breviter recensentur, fusius tamen quam in Latino Martyrologio. Euchologium continens Ora-

tionēs, & benedictiones pro diversis functionibus Ecclesiasticis. Horologium, quod est Officium diurnum. Anthologium, in quo multa sunt Officia in variis libris dispersa. Panegyricus habet diversas Orationes in varias festivitates. Diaconicon de Officio Diaconi. Paracleticus quotidiano usui deserviens. Octoechus de octo tonis, seu modis musicis, quo in libro sunt Canones, & troparia diversa. Hermolarium, sive Hirmologium rithmum indicans, sive tonum juxta quem debet Canonum cantus inflecti. Sunt denique Liturgiæ, & alii libri ad Missam spectantes. Agit de his diffusè & accuratè Leo Allatius in Dissertatione de libris Ecclesiasticis Græcorum.

II. Plures quoque sunt Latinorum Ecclesiastici libri, videlicet Psalterium, Lectionarium, Collectaneum, Antiphonale, Hymnatium, Martyrologium, Rituale, Ceremoniale, Sacerdotale, Pontificale, Missale, Graduale, Diurnum, & Breviarium. Omnia autem Officia in Breviario descripta sunt, qua voce ad significandum Codicem divinatorum Officiorum usos esse antiquos Patres constat (a) ex Epistola cujusdam Presbyteri Aurelianensis ad Richardum Priorem S. Victoris, qua petit ab eo lectiones inserendas Breviario. Habetur tomo 4. Scriptorum Historiæ Francicæ. Est autem Breviarium id est ac summarium, compendium, opus concisum. (b) Seneca calumniatur hanc vocem tanquam minus Latinam: Breviarium, inquit, olim cum Latinè loqueremur, summarium vocabatur. Sed (c) Plinius, & Suetonius, quos Latinè loquutos fuisse nemo negarit, hoc vocabulo uti non dubitarunt. Legi etiam apud Eginhardum in vita Caroli Magni ejus testamentum Breviarium dici, quia scilicet compendio facultatum illius dispositionem continebat. De Breviarii notione legendus Pithæus ad leges Francicas, itemque Gretserus lib. 1. in Codinum. Cur verò li-

a epist. 563. b Senec. epist. 39. c Plin. lib. 18. c. 26. Sueton. in Augusto.

ber divinatorum Officiorum hanc nomenclaturam sortitus sit, explicant viri docti, Aladus (*d*) Gazæus, & Leonardus Lessius. Continet enim omnes Psalmos, qui sunt compendium totius scripturæ: tum selectissima quæque complectitur ex utroque Testamento, insigniorem sanctorum Patrum doctrinam, præcipua Sanctorum gesta, Hymnos, & Orationes. Addiderim ego Breviarium dici, quod in eo concisè, ac sine musicalibus notis ea omnia conscripta sint, quæ in Antiphonariis, aliisque libris Choralibus magnis characteribus ad usum cantantium comprehenduntur. Denique Breviarii nomen ad Officii divini brevitatem referri potest: nam illud prolixum non esse & longum injuria dici, rectè evincit lib. 1. de horis Canonicis cap. 28. Oliverius Bonartius; constatque evidenter ex collatione hodierni Breviarii post Pium V. cum antiquioribus, quæ multo prolixiora sunt. Imò etiam vetus Romanum à Fratibus Franciscanis olim abbreviatum fuisse, Radulphus Tungrensis conqueritur libro de Canonum observantia, propositione vigesima secunda, & alibi passim.

CAPUT XIX.

De disciplina psallendi.

NULLA actio Religiosorum majoris momenti est, nulla majoris obligationis, quam recitatio divini Officii: dixit enim Abbas (*a*) Theodorus, quia si nobis imputaret Deus negligentias temporis quod oramus, & captivitates quas patimur dum psallimus, non possumus salvi fieri. Ea tamen incuria nostræ sa-

a Gaz. in notis ad Cassianum lib. 4. de inst. c. ult. Lessius de just. l. 2. cap. 37. dub. 8. *a* Lib. 5. de vitis PP. libello 11. nu. 11.